

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 december 2015

WETSONTWERP

**houdende de algemene uitgavenbegroting
voor het begrotingsjaar 2016**

ADVIES

**over sectie 33 – FOD Mobiliteit en
Vervoer**

(partim: Beliris)

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Benoît PIEDBOEUF**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Tussenkoms van de leden.....	4
III. Antwoorden van de minister.....	8
IV. Stemming.....	17

Zie:

Doc 54 **1352/ (2015/2016):**

- 001: Wetsontwerp (eerste deel).
- 002: Wetsontwerp (tweede deel).
- 003: Amendementen.
- 004: Addendum.
- 005: Amendement.
- 006 tot 010: Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 décembre 2015

PROJET DE LOI

**contenant le budget général des dépenses
pour l'année budgétaire 2016**

AVIS

**sur la section 33 – SPF Mobilité et
Transports**

(partim: Beliris)

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA SANTÉ
PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT ET DU
RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ
PAR
M. **Benoît PIEDBOEUF**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposé introductif	3
II. Intervention des membres.....	4
III. Réponses du ministre.....	8
IV. Vote.....	17

Voir:

Doc 54 **1352/ (2015/2016):**

- 001: Projet de loi (première partie).
- 002: Projet de loi (deuxième partie).
- 003: Amendements
- 004: Addendum.
- 005: Amendement.
- 006 à 010: Rapports

3020

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Muriel Gerken

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Renate Hufkens, Yoleen Van Camp, Valerie Van Peel, Jan Vercammen
PS	André Frédéric, Alain Mathot, Daniel Senesael
MR	Luc Gustin, Benoît Piedboeuf, Damien Thiéry
CD&V	Nathalie Muylle, Els Van Hoof
Open Vld	Dirk Janssens, Ine Somers
sp.a	Karin Jiroflée
Ecolo-Groen	Muriel Gerken
cdH	Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

An Capoen, Werner Janssen, Koen Metsu, Sarah Smeyers, Bert Wollants
Nawal Ben Hamou, Frédéric Daerden, Eric Massin, Fabienne Winkel
Sybille de Coster-Bauchau, Caroline Cassart-Mailleux, Olivier Chastel, Stéphanie Thoron
Sarah Claerhout, Franky Demon, Nahima Lanjri
Katja Gabriëls, Nele Lijnen, Frank Wilrycx
Monica De Coninck, Maya Detiège
Anne Dedry, Evita Willaert
Michel de Lamotte, Benoît Lutgen

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft sectie 33 – FOD Mobiliteit en Vervoer, *partim* Beliris, van het wetsontwerp houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016 (DOC 54 1352/001 en 002), evenals de daarop betrekking hebbende verantwoording (DOC 54 1353/019) en beleidsnota (DOC 54 1428/006), besproken tijdens haar vergaderingen van 18 november en 1 december 2015.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Aanvullend op zijn beleidsnota (DOC 54 1428/006, blz. 18 e.v.), geeft de heer *Didier Reynders*, *vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale culturele instellingen*, de volgende verduidelijkingen.

De onderhandelingen over bijakte nr. 12 bij het samenwerkingsakkoord, die de begrotingsplannen behandelt van Beliris voor de jaren 2015-2017, zijn thans nog niet afgerond vanwege de uiteenlopende standpunten van de federale regering en de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in verband met het investeringsprogramma. De projecten van bijakte nr. 11 worden ondertussen voortgezet, en een gedeeltelijk en tijdelijk akkoord werd gesloten om vooruitgang te boeken in twee dringende dossiers: de renovatie van de centrumlanen na het instellen van de voetgangerszone, alsmede het S.T.E.M.-opleidingscentrum.

Met de oprichting van dit S.T.E.M.-opleidingscentrum in Anderlecht komt er een opleidingscentrum voor technische en technologische industrieberoepen die kampen met een tekort aan arbeidskrachten. Beliris treedt op voor de bouw van dat centrum.

De renovatie van de centrumlanen na het instellen van de voetgangerszone is een belangrijk project, voor een bedrag van in totaal 20,4 miljoen ten laste van Beliris; het resterende bedrag wordt gedragen door de Stad Brussel en het Gewest. De stedenbouwkundige vergunningsaanvragen werden ingediend en de bestekken worden binnenkort bekendgemaakt zodat, zodra de stedenbouwkundige vergunningen zijn verleend, de werken begin volgend jaar van start kunnen gaan.

In de onderhandelingen over bijakte nr. 12 bleek dat voor tal van lopende projecten aanzienlijke aanvullende budgetten nodig waren, waarbij de marges voor de nieuwe projecten werden afgeroomd, maar ook dat 60 miljoen euro kon worden gerecupereerd uit

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la section 33 — SPF Mobilité et Transports, *partim* Beliris, du projet de loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2016 (DOC 54 1352/001 et 002), ainsi que la justification (DOC 54 1353/019) et la note de politique générale y afférentes (DOC 54 1428/006) au cours de ses réunions des 18 novembre et 1er décembre 2015.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

En complément de sa note de politique générale (DOC 54 1428/006, p. 18 et s.), *M. Didier Reynders, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales*, apporte les précisions suivantes :

Les négociations sur l'avenant n°12 à l'accord de coopération, qui couvre la programmation budgétaire de Beliris pour les années 2015 à 2017, n'ont actuellement pas abouti en raison des positions divergentes des gouvernements fédéral et de la Région de Bruxelles-Capitale sur la programmation. En attendant, les projets de l'avenant 11 se poursuivent, et un accord partiel et temporaire a été conclu pour permettre d'avancer sur deux dossiers urgents, à savoir la rénovation des boulevards du centre après sa mise en piétonnier, et le Pôle de compétence mécanique.

Ce Pôle de compétence mécanique à Anderlecht vise à créer un centre de formation aux métiers techniques et technologiques, industriels et en pénurie de main d'œuvre. Beliris intervient pour ce qui concerne la construction du bâtiment.

La rénovation des Boulevards du Centre après sa mise en piétonnier est un chantier important pour un montant total de 20 400 000 euros à charge de Beliris, le reste à charge de la Ville et de la Région. Les demandes de permis d'urbanisme ont été déposées, les cahiers des charges seront prochainement publiés afin que les travaux puissent démarrer au début de l'année prochaine lorsque les permis d'urbanisme auront été obtenus.

Dans la négociation de l'avenant n° 12, il est apparu d'une part que nombre de projets en cours nécessitaient des budgets complémentaires importants, obérant les marges pour les nouveaux projets, mais aussi que 60 millions pouvaient être récupérés pour des initiatives

geschrapte initiatieven en 15 miljoen euro uit afgeronde initiatieven. Over een tijdspanne van drie jaar kan het fonds Beliris dus ongeveer 713 miljoen euro toekennen aan projecten.

De komende jaren zullen steeds meer middelen naar de uitbouw van het metroproject en de aanleg van enkele grote mobiliteitsgerelateerde infrastructuur moeten gaan. Ook zullen de herstructureringsprojecten van gewestelijke structuurzones moeten worden verwezenlijkt, wat ambitieuze projecten vereist, die wel economische ontwikkeling meebrengen.

II. — BETOGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw Françoise Schepmans (MR) wil eerst en vooral meer informatie over de steun van Beliris aan de projecten betreffende de toekomst van het Weststation.

Dat station werd bij de inhuldiging ervan beschouwd als een toekomstig groot intermodaal centrum waar bussen, trams, metro's, maar ook treinen zouden samenkomen. Het Weststation zou het forenzenverkeer van heel veel bewoners van het noordwesten van Brussel vergemakkelijken, maar voor de forenzen van verderop ook de toegang tot Brussel verbeteren, dankzij het nieuwe GEN. Toen het station werd ingehuldigd, werd het beschouwd als een voorbeeld van intermodaliteit. Groene zones, handelszones enzovoort waren gepland.

De spreekster heeft het vervolgens over de projecten betreffende de Ninoofsepoort. Die omgeving lijkt haar een toonbeeld van mogelijke vernieuwing en ontwikkeling van de hoofdstad. Op die site zou een ambitieus project moeten worden uitgevoerd dat voor vernieuwing zorgt, onder meer voor de gemeenten Anderlecht, Sint-Jans-Molenbeek en Brussel-Stad. Wat is de visie van de minister over de toekomst van die site?

Mevrouw Schepmans heeft het vervolgens over het partnerschap voor het "*Library & Learning Center*" op de Campus Oefenplein tussen Beliris, de ULB, de VUB en Proximus. Met de steun van het fonds Beliris zullen de ULB en de VUB hun complementariteit concreet vorm geven in een centrum dat op een toekomstgerichte infrastructuur steunt. Dat nieuwe centrum zal volledig afgestemd zijn op de technologieën van de toekomst. Het technologische en ICT-centrum van Brussel zal geleidelijk aan alle niveaus van hoger onderwijs in fundamentele en toegepaste wetenschappen integreren, terwijl het *Library Center* een digitaal opleidingscentrum wordt waarin de nieuwste informatie- en communicatietechnologie zal zijn geïntegreerd.

supprimées et 15 millions pour des initiatives terminées. Sur une durée de trois ans, le Fonds Beliris peut donc affecter environ 713 millions à des projets.

Dans les prochaines années, il faudra consacrer toujours plus de moyens au développement du projet de métro, et de quelques grandes infrastructures liées à la mobilité. De même, les projets de redéploiement de zones structurantes de la région devront être menés et nécessitent des projets ambitieux et porteurs de développement économiques.

II. — INTERVENTIONS DES MEMBRES

Mme Françoise Schepmans (MR) sollicite tout d'abord plus d'informations sur le soutien de Beliris aux projets concernant le futur de la Gare de l'Ouest.

Cette gare était considérée à son inauguration comme un futur grand pôle intermodal où se croiseraient des bus, des trams, des métros mais également des trains. Cette gare allait faciliter à de nombreux habitants du nord-ouest de Bruxelles le trajet vers leurs lieux de travail, mais également améliorer l'accès à Bruxelles pour les navetteurs venant y travailler grâce au lancement du RER. À son inauguration, la gare était considérée comme un exemple d'intermodalité. Des espaces verts, des commerces, etc., devaient y être installés.

L'oratrice poursuit avec les projets concernant la Porte de Ninove. Ce lieu lui semble emblématique d'un renouveau et d'un développement possibles pour la capitale. Le site devrait accueillir un projet ambitieux, porteur de renouveau, entre autres pour les communes d'Anderlecht, de Molenbeek-Saint-Jean et de Bruxelles-Ville. Quelle est la vision du ministre sur le futur de ce site?

L'intervenante évoque ensuite le partenariat pour la "*Library & Learning Center*" sur le Campus de la Plaine entre Beliris, l'ULB, la VUB et Proximus. Grâce au soutien du fonds Beliris, l'ULB et la VUB vont concrétiser leur complémentarité dans un ensemble reposant sur une infrastructure d'avenir. Le nouvel ensemble sera totalement tourné vers les technologies du futur. Le centre d'ingénierie et ICT de Bruxelles intégrera, au fur et à mesure, tous les niveaux de l'enseignement supérieur en sciences fondamentales et appliquées tandis que le Library Center constituera un centre d'apprentissage numérique intégrant les dernières technologies de l'information et de la communication.

Hoe is het partnerschap tussen de verschillende actoren geregeld? *Quid* met de investeringen door de bij het project betrokken partijen, en hoe verloopt de verdeling onderling? Zijn andere stakeholders, investeerders en technologische ondernemingen daarbij betrokken? Wie zal toegang hebben tot het ICT-centrum en tot de bibliotheek? Wat zijn de technologische nieuwigheden van het project? Hoe zit het met het energieverbruik van de toekomstige gebouwen? Bestaat er een tijdspad van de werkzaamheden?

Tot slot staat het lid stil bij de financiering door Beliris van de metrolijn Noord-Bordet. Op 8 mei 2014 heeft de Brusselse regering ingestemd met het door Beliris voorgestelde definitieve traject van metro-Noord. De stedenbouwkundige vergunningsaanvragen zouden vanaf eind 2016 worden ingediend en de openbare onderzoeken zouden volgen. Als de stedenbouwkundige en milieuvergunningen op tijd worden verstrekt, kunnen de werken vóór 2019 aanvangen. Tijdens een recente vergadering van de commissie voor de Infrastructuur (Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) verklaarde de Brusselse minister van Mobiliteit dat de overheden, het Brussels Gewest en het fonds Beliris niet als enige de investering kunnen betalen en dat verschillende pistes voor externe financiering worden onderzocht.

Hoeveel bedraagt het geraamde budget voor het metroproject-Noord? Hoeveel draagt Beliris thans aan dat project bij? In welke verhouding staat die financiële bijdrage tot het budget van Beliris voor de komende jaren? Kan die bijdrage worden opgetrokken mocht dat nodig zijn? Welke externe-financieringsmogelijkheden werden nagegaan? Behoort de inschakeling van de privésector in het kader van een publiek-private samenwerking tot de mogelijkheden?

Mevrouw Monica De Coninck (sp.a) vraagt of de nieuwe metrolijn beperkt wordt tot de as Noord-Bordet, dan wel of een uitbreiding wordt overwogen.

Mevrouw Karine Lalieux (PS) beklemtoont het belang van Beliris voor de uitbouw van de grote infrastructuur in de hoofdstad. Ingevolge de aan dat Fonds toebedeelde taken is een goede samenwerking met de autoriteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vereist. In dat verband is permanente dialoog onontbeerlijk.

Bijakte nr. 11 liep af op 1 januari 2015. De spreekster betreurt dat over bijakte nr. 12 nog geen overeenkomst kon worden bereikt. Niettemin is zij verheugd te vernemen dat een voorlopige overeenkomst kon worden gesloten over de inrichting van de Brusselse centrumlanen en van de voetgangerszone. Nu moeten alleen nog de

Comment s'organise le partenariat entre les différents acteurs? Quels sont les investissements pour les parties du projet et quelle est la répartition entre celles-ci? D'autres parties prenantes, investisseurs et entreprises technologiques sont-elles concernées? Qui aura accès au centre ICT et à la bibliothèque? Quelles sont les nouveautés technologiques du projet? Qu'en est-il de la consommation énergétique des futurs bâtiments? Dispose-t-on d'un calendrier des travaux?

Enfin, le membre s'arrête au financement par Beliris du métro Nord-Bordet. Le 8 mai 2014, le gouvernement bruxellois a marqué son accord sur le tracé définitif du Métro Nord proposé par Beliris. Les demandes de permis d'urbanisme devraient être introduites dès la fin 2016 et les enquêtes publiques suivront. Si l'obtention des permis d'urbanisme et d'environnement se fait dans les temps, les travaux pourraient démarrer avant 2019. Lors d'une récente commission Infrastructure du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le ministre bruxellois de la mobilité a déclaré que les pouvoirs publics, la région bruxelloise et le fonds Beliris ne pourront pas assumer seuls l'investissement et que plusieurs pistes de financements extérieurs sont à l'étude.

Quel est le budget actuel estimé pour le projet de métro Nord? Quelle est l'actuelle contribution financière de Beliris au projet? Que représente cette contribution par rapport au budget de Beliris pour les années à venir? Est-il possible d'augmenter cette participation si besoin? Quelles sont les pistes de financements extérieurs étudiées? L'une des pistes envisagées est-elle l'appel au privé dans le cadre d'un partenariat public-privé?

Mme Monica De Coninck (sp.a) voudrait savoir si la nouvelle ligne de métro est limitée au tronçon Nord-Bordet, ou si une extension est envisagée.

Mme Karine Lalieux (PS) souligne l'importance de Beliris dans le développement des grandes infrastructures dans la capitale. Compte tenu des missions attribuées à ce fonds, une coopération fructueuse est nécessaire avec les autorités de la Région de Bruxelles-Capitale. Un dialogue continu est indispensable à ce titre.

L'avenant n° 11 est arrivé à son terme le 1er janvier 2015. Aucun accord n'a encore pu être trouvé sur l'avenant n° 12. L'oratrice le regrette. Cependant, elle se réjouit d'apprendre qu'un accord provisoire a pu être conclu concernant l'aménagement des boulevards du centre et du piétonnier bruxellois. Il reste encore à la

NMBS, Infrabel en de bevoegde ministers een tandje bijsteken om een efficiënte mobiliteit te waarborgen.

Mevrouw Lalieux geeft aan dat er voor haar geen sprake van kan zijn dat het fonds Beliris taken uitvoert die wettelijk toekomen aan andere organen of onder andere beleidslijnen ressorteren (Federale culturele instellingen, Regie der Gebouwen enzovoort). Volgens het lid was dat in het verleden te vaak het geval.

De renovatie van het Koninklijk Conservatorium van Brussel moet niet door Beliris worden gefinancierd, wel door de Regie der Gebouwen. Het kan niet door de beugel dat dit Fonds zou moeten opdraaien voor het door lineaire besparingen veroorzaakte tekort aan middelen.

Tot slot beklemtoont de spreekster dat het fonds Beliris niet alleen grote-infrastructuurprojecten, maar ook beleidslijnen ten voordele van de inwoners van Brussel zou moeten behelzen. Ook de wijkcontracten zouden aldus moeten worden gefinancierd.

De heer Bert Wollants (N-VA) vindt het belangrijk dat het fonds Beliris alleen wordt belast met de verankering van de internationale rol van Brussel; die doelstelling moet worden gehandhaafd bij de voorbereiding van bijakte nr. 12. Waarom hebben de betrokken partijen geen overeenkomst bereikt over bijakte nr. 12? Komt dat door de prioriteiten van de minister en door zijn visie op het fonds Beliris?

In afwachting van de totstandkoming van bijakte nr. 12 werd over sommige aspecten een voorlopige overeenkomst gesloten. Waarop is die overeenkomst gestoeld? Waarom werd de methode van de bijakten afgewezen?

Bij de bespreking van de vorige beleidsnota van de minister had hij het volgende aangekondigd: "In 2015 zullen de projecten die door Beliris gestart zijn of gestart moeten worden in het kader van het aanhangsel 11 van het Samenwerkingsakkoord door het Samenwerkingscomité geëvalueerd worden en zal een beslissing genomen moeten worden wat betreft de opportuniteit van hun voortzetting in de komende jaren. Ik heb daarom reeds aan mijn diensten gevraagd om een technische nota op te stellen die de vordering van de 186 projecten van bijakte n° 11 bepaalt" (DOC 54 0588/025, blz. 19). Bestaat die nota al en kan die aan de leden worden bezorgd?

De heer Georges Dallemagne (cdH) beklemtoont het belang van het fonds Beliris, in het bijzonder in het kader van de aanslagen, waardoor duidelijk wordt dat Brussel het hoofd moet bieden aan specifieke uitdagingen waarop het Fonds moet inspelen. Volgens het lid moet

SNCB, à Infrabel et aux ministres compétents d'intensifier leurs efforts afin d'assurer une mobilité efficace.

Pour Mme Lalieux, il ne saurait être question que le Fonds Beliris assume des missions qui incombent légalement à d'autres organes ou à d'autres politiques: Institutions culturelles fédérales, Régie des Bâtiments, etc. Tel a trop été le cas par le passé, pour le membre.

La rénovation du Conservatoire de Bruxelles doit incomber quant à son financement à la Régie des Bâtiments, et non à Beliris. Ce fonds ne saurait servir à pallier l'insuffisance des moyens liée aux économies linéaires.

Enfin, l'oratrice souligne que le Fonds Beliris devrait concerner non seulement des projets de grandes infrastructures, mais aussi des politiques au bénéfice de ses habitants. Les contrats de quartier devrait aussi être financés de cette manière.

M. Bert Wollants (N-VA) estime important que le Fonds Beliris soit uniquement chargé de consacrer le rôle international de Bruxelles. Dans la préparation de l'avenant n° 12, cet objectif doit subsister. Pour quelle raison les parties ne sont pas parvenues à un accord sur l'avenant n° 12? Est-ce en raison des priorités retenues par le ministre et par sa vision du Fonds Beliris?

Un accord provisoire a été conclu sur certains points dans l'attente de l'avenant n° 12. Sur quoi cet accord est-il fondé? Pourquoi la méthode des avenants a-t-elle été écartée?

Lors de la discussion de la précédente note de politique générale du ministre, celui-ci avait annoncé: "En 2015, les projets démarrés ou à démarrer par Beliris dans le cadre de l'avenant 11 à l'Accord de Coopération devront être évalués par le Comité de Coopération et une décision devra être prise quant à l'opportunité de leur continuation dans les prochaines années. A cette fin, j'ai d'ores et déjà demandé à mes services d'établir une note technique déterminant le degré d'avancement des 186 projets repris dans l'avenant n° 11." (DOC 54 0588/025, p. 19). Cette note a-t-elle déjà été établie? Les membres peuvent-ils en disposer?

M. Georges Dallemagne (cdH) souligne l'importance du Fonds Beliris, spécialement dans le contexte des attentats. Ceux-ci mettent en lumière des enjeux bruxellois spécifiques, auxquels le Fonds doit répondre. Le membre estime que le Fonds doit simultanément

het Fonds tegelijkertijd dienen om het imago van Brussel op te poetsen, zowel in het binnen- als in het buitenland.

Net als de overige sprekers betreurt het lid dat er geen overeenkomst is over bijakte nr. 12. Om tot een akkoord te komen, moet rekening worden gehouden met de standpunten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en moet het door het Gewest vooropgestelde beleid in acht worden genomen.

De spreker is het ook eens met de kritiek van andere leden op het gebruik van het fonds Beliris voor de financiering van beleidslijnen of taken die onder andere departementen ressorteren; in dat verband verwijst de heer Dallemagne naar de projecten inzake Bozar en de Munt.

De middelen van het fonds Beliris zijn beperkt, waardoor prioriteiten moeten worden gesteld. Volgens het lid kunnen de werkzaamheden aan het Jubelpark die mede door het Fonds worden gefinancierd, als niet-prioritair worden aangemerkt. Dat het Fonds betrokken is bij sociaaleconomische beleidslijnen (bijvoorbeeld de wijkcontracten), vindt de spreker daarentegen volkomen terecht.

Volgens *mevrouw Els Van Hoof (CD&V)* stelt de minister de juiste prioriteiten. Hij legt terecht de klemtoon op de belangrijkste taak van het fonds Beliris, met name de promotie van Brussel als hoofdstad op internationaal niveau. De mobiliteitsprojecten zijn dus relevant.

Wanneer zal het UZ Brussel op het Brusselse tram-net worden aangesloten? Wordt het tram 9-project behouden?

De start van de restauratiewerkzaamheden van het Jubelpark, in het centrum van de Europese wijk, is een van de aspecten van bijakte nr. 12. Volgens het lid zijn die werkzaamheden dringend; er wordt al tien jaar op gewacht. De buurt klaagt over waterschade en visuele overlast. Er moet zo snel mogelijk een akkoord worden bereikt over bijakte nr. 12.

De heer Benoît Piedboeuf (MR) geeft aan dat een budget werd vrijgemaakt voor de werkzaamheden in de voetgangerszones in het centrum van Brussel. Atrium, een agentschap van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft een advies uitgebracht dat door het lid als neutraal, en zelfs als ongunstig wordt bestempeld. Zal het fonds Beliris tegemoet komen aan de door Atrium aangegeven bekommelingen?

In de buurt van het Résidence Palace en het Schumanplein was de heraanleg van een rotonde gepland,

servir à redorer l'image de la Belgique au niveau interne et international.

L'intervenant partage les regrets exprimés par d'autres concernant l'absence d'accord sur l'avenant n° 12. Il convient pour arriver à un accord de prendre en considération les positions de la Région de Bruxelles-Capitale et respecter les politiques qu'elle entend mener.

L'orateur partage également la critique d'autres membres concernant l'utilisation du Fonds Beliris pour financer des politiques ou des missions relevant d'autres départements. M. Dallemagne cite à ce titre les projets concernant les Beaux-Arts et la Monnaie.

Les moyens dont dispose le Fonds Beliris sont limités. Des priorités doivent être fixées. Le membre estime que les travaux cofinancés par le Fonds au Cinquenaire ne sont pas prioritaires. Par contre, l'intervention du Fonds dans des politiques socioéconomiques, par exemple les contrats de quartier, se justifierait pour lui amplement.

Pour *Mme Els Van Hoof (CD&V)*, le ministre met l'accent sur les bonnes priorités. Il souligne adéquatement la mission première du Fonds Beliris, à savoir de promouvoir Bruxelles en tant que capitale au niveau international. Les projets de mobilité sont donc pertinents.

Quand l'hôpital UZ Brussel sera-t-il connecté au réseau bruxellois de trams? Le projet de tram 9 est-il maintenu?

Le démarrage des travaux de restauration du Parc du Cinquenaire au cœur du quartier européen constituera l'un des éléments de l'avenant n° 12. Le membre estime que ces travaux sont urgents. Ils sont attendus depuis dix ans. Le voisinage se plaint de dégâts des eaux et de nuisances visuelles. Un accord sur l'avenant n° 12 est nécessaire dans des délais brefs.

M. Benoît Piedboeuf (MR) note qu'un budget a été libéré pour des travaux dans les boulevards centraux piétonniers de Bruxelles. Atrium, agence de la Région de Bruxelles-Capitale, a remis un avis que le membre qualifie de neutre, voire de négatif. Le Fonds Beliris répondra-t-il aux préoccupations exprimées par l'agence?

Aux abords du Residence Palace et de la Place Schuman, il avait été prévu le réaménagement d'un

voordat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om een wijziging van dat project heeft verzocht. Hoe staat het daarmee?

Ook voorzitter *Muriel Gerkens* betreurt dat er geen overeenstemming is over het sluiten van een bijakte nr. 12. Dat het niet zover is gekomen, is te wijten aan meningsverschillen over de in aanmerking te nemen projecten en de verdeling van de middelen. De spreker betreurt tevens dat het fonds Beliris zorgt voor de financiering van taken die moeten worden uitgevoerd door de Federale culturele instellingen of door de Regie der Gebouwen want daardoor blijft er minder budgettaire ruimte over voor de eigen projecten van Beliris.

In het licht van de recente gebeurtenissen in Parijs, die de problemen in de armste en bevolkingsgemengde gemeenten onder de aandacht hebben gebracht, moet het fonds Beliris worden aangesproken om de wijkcontracten te financieren. Alle inspanningen moeten worden gebundeld met het oog op een betere integratie in Brussel.

De spreker is verheugd over de opening, begin 2016, van het dagcentrum voor personen met een meervoudige handicap (GAMP) in Sint-Joost-ten-Node, alsook over de participatie van het Fonds aan het expertisecentrumproject in Anderlecht, dat de oprichting beoogt van een opleidingscentrum voor technische en technologische industrieberoepen die met een tekort aan arbeidskrachten kampen.

III. — ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

A. Taken van Beliris

Het laatste betoog bewijst volgens *de minister* het belang van een dynamische taakinvulling door het fonds Beliris. Meervoudige handicap is immers geen federale bevoegdheid en valt strikt genomen buiten de wettelijke taken van het Fonds. Aangezien de bevoegde overheid verzuimt op te treden, zagen het fonds Beliris en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich genooddacht het dossier naar zich toe te trekken. Bepaalde compensaties kunnen dus een gunstige afloop hebben.

De besprekingen over bijakte nr. 12 hebben betrekking op zowel budgettaire vraagstukken als op de respectieve bevoegdheden van de partijen. Er wordt kennelijk geaarzeld in verband met de inhoud die moet worden verleend aan artikel 43, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. Dragen huisvesting en wijkbijstand bij tot “de uitbouw en bevordering van de internationale rol

rond-point, avant que la Région de Bruxelles-Capitale ne sollicite de modifier le projet. Qu'en est-il?

Mme Muriel Gerkens, présidente, regrette elle aussi l'absence de conclusion d'un accord concernant l'avenant n° 12. Cette absence d'accord résulte d'une différence de points de vues sur les projets à retenir et sur la répartition des moyens. L'oratrice regrette également que le Fonds Beliris prenne à sa charge le financement de missions relevant des Institutions culturelles fédérales ou de la Régie des Bâtiments, car il en résulte une diminution des budgets pour les projets propres de Beliris.

Au vu des événements récents à Paris, qui ont mis en exergue les difficultés rencontrées dans les communes plus pauvres et à populations mixtes, il serait nécessaire que le Fonds Beliris soit actionné pour financer les contrats de quartier. Tous les efforts doivent être conjugués pour une meilleure intégration à Bruxelles.

L'oratrice se félicite de l'ouverture du centre de jour pour polyhandicapés (GAMP) à St-Josse au début de l'année 2016 et approuve la participation du Fonds au Pôle de compétences mécaniques à Anderlecht qui vise à créer un centre de formation aux métiers techniques et technologiques, industriels et en pénurie de main d'œuvre.

III. — RÉPONSES DU MINISTRE

A. Missions de Beliris

La dernière intervention démontre selon *le ministre* tout l'intérêt d'une vision dynamique de l'exercice par le Fonds Beliris de ses missions. En effet, le polyhandicap n'est pas une compétence fédérale et ne rentre pas, à proprement parler, dans les missions légales du fond. Les autorités compétentes restant en défaut d'intervenir, il a fallu que le Fonds Beliris et la Région de Bruxelles-Capitale reprennent le dossier. Certaines compensations peuvent donc avoir une finalité heureuse.

Les discussions afférentes à l'avenant n° 12 portent à la fois sur des questions budgétaires et sur les compétences respectives des parties. Des hésitations sont constatées sur le contenu qu'il convient de donner à l'article 43, alinéa 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises. Le logement et l'aide aux quartiers contribuent-ils à “favoriser et [...] promouvoir le rôle international et la fonction de capitale

en de hoofdstedelijke functie van Brussel”? Volgens de minister is het niet abnormaal dat overheden ter zake verschillende opvattingen hanteren.

Gelet op de dringende noodzaak werd voor twee projecten een tijdelijke overeenkomst gesloten, ten bedrage van respectievelijk 20 en 11 miljoen euro. Die voorlopige overeenkomst houdt als voorwaarde in dat voor de gunning van de opdrachten voor werken, in principe eind maart 2016, een akkoord moet worden gesloten over bijakte nr. 12.

De minister betwist dat de financiering van Bozar of van de Munt moeilijk ligt. Dit jaar worden dezelfde financieringsbedragen gehanteerd. De minister spreekt ook tegen dat bepaalde middelen een andere budgettaire bestemming krijgen. Uiteindelijk blijft de financiering ongewijzigd; de financieringsbronnen blijven dezelfde. Er is hoegenaamd geen sprake van een culturele *black-out* voor Bozar en de Munt.

B. Projecten

1. Weststation

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft voorgesteld de in bijakte nr. 11 opgenomen budgetten onder te brengen in een zelfde alomvattende begrotingslijn voor de prioritaire zones. Zodra het Gewest het richtplan heeft bijgewerkt en er een akkoord met Infrabel is, zou het fonds Beliris, op voorstel van het Gewest, kunnen investeren in de openbare ruimten van de zone Weststation. Het Gewest schat de kostprijs van die werkzaamheden op 7,1 miljoen euro. Dat dossier is sinds een jaar niet geëvolueerd.

2. Ninoofsepoort

In samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het fonds Beliris belast met de uitvoering van de heraanleg van de openbare ruimten op de site Ninoofsepoort. Het budget wordt geraamd op 25 miljoen euro.

De stedenbouwkundige vergunning werd afgegeven door het Gewest. Het Fonds zal kunnen starten met asbestverwijdering in gebouwen op de site, of met het slopen van andere gebouwen aldaar. Na een belangrijke fase waarin de bodem wordt gesaneerd, zouden de werkzaamheden voor het herstellen van de riolen (ten laste van Vivaqua) en het leggen van de nieuwe MIVB-sporen van start kunnen gaan in september of oktober 2016. Wanneer die werkzaamheden klaar zijn, kan worden begonnen met de heraanleg van de openbare ruimten.

de Bruxelles”? Selon le ministre, il n'est pas anormal de voir des différences de conception entre pouvoirs sur cette question.

Un accord temporaire a été conclu au vu de l'urgence, pour deux projets, à concurrence respectivement de 20 et 11 millions d'euros. Cet accord provisoire contient la condition de conclure un accord sur l'avenant n° 12 avant l'attribution des marchés de travaux en principe à la fin du mois de mars 2016.

Le ministre conteste que le financement du Bozar ou de la Monnaie soit en difficulté. Les mêmes montants de financement subsistent cette année. Le ministre conteste également toute réallocation budgétaire. Au total, le financement reste assuré de manière identique; les sources de financement restent les mêmes. Aucun *black-out* culturel ne peut être constaté pour Bozar et La Monnaie.

B. Projets

1. Gare de l'Ouest

La Région de Bruxelles-Capitale a proposé de regrouper les budgets prévus dans l'avenant n° 11 au sein d'une ligne globale pour les zones prioritaires. Dès que la Région aura finalisé la mise à jour du plan directeur, et qu'un accord aura été conclu avec Infrabel, le Fonds Beliris pourrait, sur proposition de la Région, investir dans les espaces publics de la zone de la Gare de l'Ouest. La Région évalue ces travaux à 7,1 millions d'euros. Depuis un an, ce dossier n'a pas évolué.

2. Porte de Ninove

En collaboration avec la Région de Bruxelles-Capitale, le Fonds Beliris est chargé de la mise en œuvre du réaménagement des espaces publics dans le site de la Porte de Ninove. Le budget estimé est de 25 millions d'euros.

Le permis d'urbanisme a été délivré par la Région. Le Fonds pourra entamer les travaux de désamiantage et de démolition des bâtiments présents sur le site. Après une importante phase de dépollution des sols, les travaux de réfection des égouts, à charge de Vivaqua, et de pose des nouvelles voies de la Stib, pourraient être entamés en septembre ou octobre 2016. Lorsque ces travaux seront finis, le réaménagement des espaces publics pourra avoir lieu.

3. Metrolijn Noordstation-Bordet

De kosten van de op die metrolijn geplande zeven stations, waarvoor Beliris als bouwheer optreedt, worden begroot op 895 miljoen euro. De gegevens waar de Brusselse regering mee heeft gewerkt bij de opmaak van haar begroting in oktober 2015, zijn echter nog niet beschikbaar.

Volgens de laatst beschikbare informatie zou de totale kostprijs van de nieuwe lijn als volgt zijn samengesteld:

— metroproject-Noord (Noordstation-Bordet): ongeveer 818 miljoen euro;

— stelplaats: ongeveer 77 miljoen euro.

Bovenop die 895 miljoen euro komen het rollend materieel, alsook de kosten voor de omvorming (onder rechtstreeks beheer van de MIVB) van tramlijn naar metrolijn voor het stuk tussen metrostation Albert en het Noordstation. Het totaalbedrag loopt dus op tot 1,330 miljard euro.

In 2010 en 2011 werd telkens 10 miljoen euro aangewend voor studies in verband met het metroproject-Noord. Beliris heeft al ongeveer 2,9 miljoen euro benut en zal voor de jaren 2015 tot 2017 nog 15 miljoen euro opnemen.

Voor de financiering van de werkzaamheden voor metro-Noord tussen het Noordstation en metrostation Bordet (alsook van de studies inzake metro-Zuid, met andere woorden de uitbreiding vanaf metrostation Albert naar Vorst en Ukkel), zijn de middelen van Beliris beperkt. Ze moeten worden geput uit de 125 miljoen euro die het Fonds jaarlijks krijgt. Er was bepaald dat Beliris vanaf 2015 35 miljoen euro per jaar zou opnemen om een specifiek metrofonds te financieren. Het Gewest vraagt dat Beliris meer zou investeren in dit metroproject. De minister wil realistisch blijven met betrekking tot de andere projecten die Beliris moet volbrengen, en vindt dat 50 miljoen euro per jaar een maximum is voor een project dat in 2023 of 2024 klaar moet zijn.

De minister heeft het Gewest verzocht zich ertoe te verbinden om over de financiering van de werkzaamheden een protocolakkoord te ondertekenen, waarin de volgende principes zijn vervat:

— engagement om de werkzaamheden voor het stuk Noordstation-Bordet, die niet zullen worden gedekt door de door Beliris toegewezen budgetten, te financieren met eigen middelen of middelen van de MIVB; de bijdrage van Beliris aan de financiering van de werkzaamheden blijft beperkt tot de budgetten zoals

3. Métro Nord-Bordet

Pour ce qui concerne la nouvelle ligne, les sept nouvelles stations, pour lesquelles Beliris est maître d'ouvrage, sont estimées à un budget de 895 millions d'euros. Les données arrêtées par le gouvernement bruxellois lors de l'élaboration de son accord budgétaire d'octobre 2015 ne sont toutefois pas encore disponibles.

Selon les dernières informations disponibles, le coût total de la nouvelle ligne serait de:

— Métro nord (Gare du Nord – Bordet): 818 millions;

— Dépôt: 77 millions.

À ces 895 millions d'euros, il faut ajouter le matériel roulant et la partie gérée directement par la STIB de transformation de la ligne de tram du tronçon entre Albert et la Gare du Nord en ligne de métro. Le total atteint ainsi 1,330 milliard d'euros.

Dix millions d'euros avaient été engagés en 2010 et 10 millions en 2011 pour les études sur le projet métro Nord. Beliris a déjà liquidés 2,9 millions environ et prévoit de liquider encore 15 millions sur les années 2015 à 2017.

Pour ce qui concerne le financement des travaux du métro Nord entre Gare du Nord et Bordet (et des études métro Sud, c'est-à-dire l'extension depuis Albert vers Forest et Uccle), les moyens de Beliris sont limités et doivent se retrouver dans les 125 millions annuel du Fonds. Il était prévu que Beliris engage 35 millions par an, dès 2015, pour alimenter un fonds spécifique pour le métro. La Région souhaite que l'investissement de Beliris soit plus important pour ce projet de métro. En restant réaliste par rapport aux autres projets qui doivent être menés à bien par Beliris, il semble au ministre que 50 millions sont un maximum par an, pour un projet qui doit se terminer en 2023 ou 2024.

Le ministre a demandé à la Région de s'engager à signer un protocole d'accord sur le financement des travaux reprenant les principes suivants:

— engagement de financer sur ses fonds propres ou ceux de la STIB les travaux du tronçon Gare du Nord – Bordet qui ne seront pas couverts par les budgets alloués par Beliris. L'intervention de Beliris dans le financement des travaux se limite aux budgets annoncés dans les avenants, soit d'ici 2019, 250 millions maximum. De

die in de bijakten zijn opgenomen, met andere woorden maximaal 250 miljoen euro tegen 2019; van 2020 tot 2023 zou Beliris nog maximaal 50 miljoen euro per jaar aan dat initiatief besteden;

— spreiding van de impact van het deficit krachtens “ESR 2010”;

— opzetten van een haalbaarheidsstudie, inclusief het richtplan, in verband met de aanleg van een metrolijn vanaf station Albert naar het zuiden van Brussel (begroting van 3,7 miljoen euro), met Beliris als bouwheer en onder identieke samenwerkingsvoorwaarden als voor de studies in verband met metro-Noord.

De minister beschikt niet over informatie over de intenties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangaande externe financiering. Het Gewest heeft echter wel een dossier ingediend bij de Europese Investeringsbank, in het raam van het plan-Juncker.

Naast de mogelijke financiering door Beliris, de MIVB en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (dus rechtstreekse financieringen met eigen geldmiddelen), heeft het door Beliris aangestelde studie bureau de eventueel te overwegen denksporen voor externe financiering onderzocht:

— het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en/of de MIVB zouden een beroep kunnen doen op financiering via de obligatiemarkt;

— voorts zou op de privésector een beroep kunnen worden gedaan in een pps-financieringsverband (dus publiek-private samenwerking) voor de gehele metro of voor een deel ervan.

Volgens de deskundigen van het studie bureau moet aan drie voorwaarden worden voldaan om in het kader van een pps een project te verwezenlijken:

(1) het project moet haalbaar zijn, met duidelijke vereisten en met risico's die voor een voldoende lange periode op de privépartner kunnen worden verhaald om de investeringskosten te kunnen dekken;

(2) het optreden van de privépartner moet toegevoegde waarde bieden ten opzichte van een conventionele methode om de investeringen te verwezenlijken;

(3) de markt moet belangstelling hebben voor het project en idealiter heeft de overheid ervaring op het gebied van pps.

Over de haalbaarheid is het studie bureau van mening dat de financiering van het project in zijn geheel

2020 à 2023, Beliris consacrerait encore 50 millions par an à cette initiative maximum;

— répartition de l'impact du projet en matière de déficit “SEC 2010”;

— lancement d'une étude de faisabilité jusque et y compris le plan directeur pour la réalisation d'un métro d'Albert vers le Sud de Bruxelles (budget de 3,7 millions d'euros) sous la maîtrise d'ouvrage déléguée de Beliris (modalités de collaboration identiques à celles des études du métro nord).

Le ministre ne dispose pas d'information sur les intentions de la Région de Bruxelles-Capitale en matière de financement extérieur. Un dossier a toutefois été introduit par la Région auprès de la Banque Européenne d'Investissement dans le cadre du plan Juncker.

Outre le financement par Beliris, par la STIB et la Région de Bruxelles-Capitale qui seraient donc des financements directs sur fonds propres, le bureau d'études désigné par Beliris a examiné les pistes de financement extérieur qui pourraient être envisagées:

— premièrement, la Région de Bruxelles-capitale et/ou la STIB pourraient faire appel au financement du marché obligataire;

— deuxièmement, l'appel au privé dans le cadre de financement PPP (participation public privé) pour tout ou partie du métro.

Selon les experts du bureau d'études, trois conditions doivent être réunies pour pouvoir réaliser un projet dans le cadre d'un PPP:

(1) Le projet doit être faisable avec des exigences claires et des risques qui puissent être transférés vers le partenaire privé sur une durée suffisamment longue pour pouvoir couvrir les frais d'investissement;

(2) l'intervention du partenaire privé doit offrir une valeur ajoutée par rapport à une méthode classique de réalisation des investissements;

(3) le marché doit avoir un intérêt pour le projet et idéalement les pouvoirs publics une expérience dans le domaine des PPP.

En ce qui concerne la faisabilité, le bureau d'études estime que le financement du projet dans sa totalité (y

(met inbegrip van de aanpassingen aan de bestaande premetro), gezien de omvang van het project moeilijk te verwezenlijken zal zijn door een privéconsortium. Daarnaast zal een langetermijnovereenkomst met een privépartner de operationele flexibiliteit aanzienlijk beperken tijdens de exploitatie van het project. Bovendien zal een pps-benadering geen enkele relevante toegevoegde waarde bieden aangezien een aantal specifieke risico's moeilijk (of zelfs niet) verhaalbaar zijn. Tot slot vereist een optimale risicospreiding in het kader van een pps vaak een langdurige voorbereiding, alsook enige ervaring en competentie van de overheid, hetgeen de verwezenlijking van het metroproject-Noord via een pps-proefproject niet echt wenselijk maakt in de Brusselse context. Kennelijk was die oplossing volgens het studie bureau dus niet de beste voor een uitbreiding van een bestaand netwerk.

In dit stadium is sprake van slechts zeven nieuwe metrostations. Uitbreidingen van de nieuwe lijn naar het noorden van Brussel of een nieuwe metro naar het zuiden worden nog niet overwogen.

4. *Partnerschap voor het "Library & Learning Center"*

De beide projecten, ICT en LLC, passen in hetzelfde samenwerkingsbeleid tussen de ULB en de VUB om te komen tot een "campus van de toekomst" in Brussel, door gebruik te maken van de aanwezigheid hun ingenieurs- en wetenschapsfaculteiten op dezelfde site. Beide projecten zijn echter verschillend en komen via andere partnerschappen tot stand.

— Het ICT-project is een partnerschap dat ten belope van 9 miljoen euro wordt gefinancierd in het kader van de EFRO 2014-2020-programmering. Daarbij zijn de twee universiteiten betrokken alsook SIRRIS, het collectief centrum van de technologische industrie. Het beoogt om, via onderzoek en innovatie, de informatie- en communicatietechnologie te bevorderen ter ondersteuning van de economische ontwikkeling.

— Het LLC-project zal de gebruikelijke diensten van een wetenschappelijke en technische bibliotheek bieden, en wordt een voor de ULB en de VUB gemeenschappelijk modern leer- en kennisforum. Het zou moeten worden gefinancierd door Beliris. De studies zullen de komende dagen worden toegewezen, en de werkzaamheden zouden moeten worden opgenomen in de bijakte voor 2018-2019.

Tot dusver voorziet bijakte nr. 11 alleen in een samenwerking tussen Beliris enerzijds, de ULB en de VUB anderzijds, voor de oprichting van het LLC. Die

compris les adaptations au pré-métro existant) sera difficilement réalisable par un consortium privé vu l'envergure du projet. De plus, une convention à long terme avec un partenaire privé limitera considérablement la flexibilité au niveau opérationnel pendant l'exploitation du projet. De plus, une approche PPP n'offrira aucune valeur ajoutée pertinente étant donné qu'un certain nombre de risques spécifiques sont difficilement (voire non) transférables. Finalement, une répartition optimale des risques, dans le cadre d'un PPP, requiert souvent une longue préparation et une certaine expérience et compétence de la part des autorités, ce qui rend la réalisation du projet Métro Nord via un projet pilote en PPP peu opportune dans le contexte bruxellois. Il semblait donc au bureau d'étude que cette solution n'est pas la meilleure pour une extension d'un réseau existant.

À ce stade, il n'est question que de sept nouvelles stations. Des extensions de la nouvelle ligne au Nord de Bruxelles, ou un métro vers le Sud, ne sont pas encore envisagées.

4. *Partenariat pour la "Library & Learning center"*

Les deux projets, ICT et LLC, s'inscrivent dans le cadre d'une même politique de coopération entre l'ULB et la VUB qui vise à créer un "campus du futur" à Bruxelles en profitant de la présence de leurs facultés de sciences et d'ingénierie sur le même site. Ces deux projets sont cependant distincts et se construisent via des partenariats différents.

Le projet ICT est un partenariat financé à hauteur de 9 millions d'euros dans le cadre de la programmation FEDER 2014-2020 et implique les deux universités et SIRRIS, le centre collectif de l'industrie technologique. Il vise à promouvoir, par la recherche et l'innovation, les technologies de l'information et de la communication en soutien au développement économique.

Le projet LLC proposera les services habituels d'une bibliothèque de sciences et techniques et constituera un lieu d'apprentissage et de savoir moderne commun à l'ULB et à la VUB. Il devrait être financé par Beliris. Les études seront attribuées dans les prochains jours et les travaux devraient figurer dans l'avenant pour les années 2018-2019.

À ce jour, l'avenant n° 11 ne prévoit qu'une collaboration entre Beliris et l'ULB et la VUB pour la création du LLC. Cet avenant n° 11 prévoit le financement des

bijakte nr. 11 regelt de financiering van dat onderzoek; het wordt op 2 135 000 euro geraamd. De ULB en de VUB stellen de voor de verwezenlijking van het project vereiste terreinen beschikbaar, en Beliris brengt zijn projectbeheercompetenties in om het bouwheerschap van de studies op zich te nemen.

Het budget voor de werkzaamheden en de studies in verband met het LLC wordt op ongeveer 21 miljoen euro geraamd. De financiering van de werkzaamheden hangt af van een overeenkomst over bijakte nr. 12 wat het optreden van Beliris betreft. Dat optreden blijft echter beperkt tot het optrekken van het gebouw en heeft geen betrekking op de hoogtechnologische uitrusting ervan, zoals multimedia, connectiviteit enzovoort. Om het LLC met dergelijke technologieën toe te rusten, bouwen de universiteiten een samenwerking uit met Proximus, waarvan de nadere bepalingen nog niet bekend zijn.

De bouw en de uitrusting van het LLC zijn grotendeels afzonderlijke verrichtingen.

Het LLC zal in eerste instantie worden bezocht door studenten, onderzoekers en leden van het bij de universiteiten geassocieerd personeel, maar ook externe bezoekers zullen er toegang toe hebben. Het kan gaan om een persoon, maar ook om een groep of een organisatie die op zoek is naar informatie, of nog om een deelnemer aan een evenement in het LLC. Het LLC moet gelijktijdig duizend bezoekers kunnen ontvangen.

Het ICT-project zal weliswaar op onderzoek en innovatie zijn toegespitst, maar zal wel gericht zijn op de actoren van de samenleving die de informatie- en communicatietechnologieën gebruiken voor hun ontwikkeling. Tevens voorziet het in de oprichting van een voor iedereen toegankelijk laboratorium ter bevordering van technologische innovatie dienaangaande.

Het LLC berust op een geïntegreerder en alomvattender visie op het delen van kennis.

Het bestek “studies”, dat Beliris in nauwe samenwerking met de ULB en de VUB heeft opgesteld, bepaalt dat het gebouw een volwaardige passiefconstructie moet zijn. Proximus zal het park toerusten met alle ICT-infrastructuur, uitrusting en connectiviteit met de rest van de wereld.

Het door de ULB/VUB aangekondigde tijdpad voor het LLC is voluntaristisch. De voorbereiding van het bestek is afgerond en het architectenbureau zou de komende maanden kunnen worden aangesteld. Na 18 maanden studie en 6 maanden voor de verguningsverlening en de gunning van de aanbestedingen

études, estimées à 2 135 000 euros. L’ULB et la VUB mettent à disposition les terrains nécessaires à la réalisation du projet et Beliris apporte ses compétences en matière de gestion de projet pour assumer la maîtrise d’ouvrage des études.

Le budget des travaux et des études estimé pour le LLC est d’environ 21 millions d’euros. Le financement des travaux dépend d’un accord sur l’avenant n° 12 en ce qui concerne l’intervention de Beliris. Cette intervention est cependant limitée à la construction du bâtiment et non à son équipement en “hautes technologies” telles que multimédia, connectivité, etc. C’est pour doter le LLC de telles technologies que les universités développent une collaboration avec Proximus, dont les modalités ne sont pas encore connues.

La construction et l’équipement du LLC constituent des opérations largement distinctes.

Le LLC sera tout d’abord fréquenté par les étudiants, les chercheurs et les membres du personnel associé aux universités, mais des visiteurs externes auront également accès. Il pourra s’agir d’un individu, mais aussi d’un groupe ou d’une organisation à la recherche d’informations ou participant à un événement dans le LLC. Le LLC doit pouvoir recevoir mille visiteurs simultanés.

Le projet ICT sera centré sur la recherche et l’innovation mais se voudra orienté vers les acteurs de la sociétés utilisant les technologies de l’information et de la communication pour leur développement. Il prévoit d’ailleurs la création d’un laboratoire ouvert à tous destiné à la promotion de l’innovation technologique dans ce domaine.

Le LLC repose sur une vision plus intégrée et plus globale du partage de connaissances.

Le cahier des charges “études” rédigé par Beliris en étroite collaboration avec l’ULB et la VUB prévoit que le bâtiment sera intégralement passif. Proximus dotera le parc de toute l’infrastructure ICT, de l’équipement et de la connectivité avec le reste du monde.

Le planning annoncé par l’ULB/VUB pour le LLC est volontariste. La préparation du cahier des charges est finalisée et le bureau d’architecte pourrait être désigné dans les prochains mois. Après 18 mois d’études et 6 mois pour la délivrance des permis et l’attribution des marchés de travaux, les travaux de construction du

van de werken, zouden de bouwwerkzaamheden van het pand dus van start kunnen gaan in 2018, om twee jaar later te worden afgerond.

Voor het overige merkt de minister op dat de rol van Beliris beperkt is tot het optrekken van het gebouw. Voor de andere aspecten moet men zich dus tot de andere partners wenden.

5. Herinrichting van de centrumlanen

Wat het fonds Beliris aangaat, was al heel lang geleden beslist de Brusselse centrumlanen aan te pakken, lang voordat de stad het project voor de voetgangerszone vastlegde. De herinrichting is een beslissing van de Stad Brussel en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het fonds Beliris treedt in een latere fase op, en alleen wat de herinrichting van de centrumlanen betreft.

De Stad Brussel heeft Beliris een document overgezonden waarin ze haar programma ter zake uiteenzet. De titel ervan luidt: "Een nieuw hart voor Brussel! – Heraanleg van de pleinen en lanen van het centrum: het college van de Stad Brussel stelt de grote lijnen van zijn project voor". Het programma bestrijkt een gebied dat verder reikt dan de centrumlanen als dusdanig. Het omvat ook heel wat zijstraten, en behelst tevens algemenere principes wat mobiliteit en lussenverkeer betreft. Met de Stad Brussel werd overeengekomen dat Beliris zich zou toeleggen op de herinrichting van een kleinere perimeter, die beperkt blijft tot de centrumlanen.

Hiervoor werd een specifiek programma uitgewerkt, zowel wat de perimeter als het studieprogramma betreft:

— Het gaat om de volgende openbare ruimten: het Fontainasplein, de Anspachlaan, het Beursplein, de Van Praetstraat, de Ortsstraat, de Devauxstraat, het De Brouckèreplein, de Jacqmainlaan en de A. Maxlaan, tot en met inbegrip van de Sint-Michielsstraat.

— De studies hebben de herinrichting van de centrumlanen tot doel, om nieuwe openbare voetgangers- of semi-voetgangerszones tot stand te brengen, teneinde er opnieuw kwaliteitsvolle culturele, commerciële, economische en toeristische activiteiten te ontwikkelen en er opnieuw een aangename leefomgeving te creëren.

Er zal permanent aandacht zijn voor het gebruik van goede en degelijke materialen. Er moet ook oog zijn voor de toegankelijkheid voor minder mobiele personen, voor de hulpdiensten (politie, brandweer, ziekenwagens), voor leveringsvoertuigen, voor taxi's en voor de buurtbewoners. ijdens de studiefase van het masterplan

bâtiment pourraient donc démarrer en 2018, pour se finir deux ans plus tard.

Pour le surplus, le ministre fait remarquer que le rôle de Beliris se limite à la construction du bâtiment. Il convient donc de se diriger vers les autres partenaires pour les autres aspects.

5. Réaménagement des boulevards du centre

Pour ce qui concerne le Fonds Beliris, la décision avait été prise de très longue date d'intervenir sur les Boulevards du Centre, bien avant que le projet de piétonnier ne soit défini par la ville. Le réaménagement est une décision de Bruxelles-Ville et de la Région de Bruxelles-Capitale. Le Fonds Beliris intervient en aval, pour ce qui concerne le réaménagement des seuls boulevard du centre.

Bruxelles-Ville a communiqué à Beliris un document qui reprend son programme en la matière, intitulé: "Un nouveau cœur pour Bruxelles! – Redéploiement des places et boulevards du Centre: le Collège de la Ville de Bruxelles présente les grandes orientations de son projet". Ce programme concerne un périmètre d'intervention qui s'étend au-delà des boulevards du Centre à proprement parler, en y intégrant de nombreuses rues attenantes ainsi que des principes de mobilité et de bouclage plus globaux. Il a été convenu avec Bruxelles-Ville que Beliris se chargerait du réaménagement d'un périmètre plus restreint, limité aux boulevards du centre.

Un programme spécifique a été établi à cet égard, tant en termes de périmètre que de programme d'études:

— Les espaces publics concernées sont place Fontainas, boulevard Anspach, place de la Bourse, les rues Van Praet, Orts et Devaux, place de Brouckère et les boulevards Jacqmain et Max jusqu'à et compris la rue Saint-Michel.

— Les études ont pour objet le réaménagement des boulevards du Centre afin d'offrir de nouvelles places publiques piétonnes ou semi-piétonnes, de sorte à y redéployer des activités culturelles, commerciales, économiques et touristiques de qualité, et y recréer un cadre de vie agréable.

Une attention continue sera portée sur l'utilisation de matériaux nobles et de qualité, ainsi que sur l'accessibilité des personnes à mobilité réduite, des services d'urgence (police, pompiers, ambulances), des véhicules de livraisons, des taxis et des riverains. Lors du déroulement de la phase d'étude du masterplan,

hebben Brussel Mobiliteit en de Stad Brussel aangegeven dat ze in datzelfde gebied bijkomende projecten wensen te integreren.

De werkzaamheden worden geraamd op een totaal van 33 901 500 euro (herzieningen inbegrepen). Op basis van die raming neemt Beliris de herinrichting van de openbare ruimte (studies en werken) op zich. De bijdragen worden begroot op 20 400 000 euro, waarvan 18 000 000 euro voor de werkzaamheden, 1 800 000 euro voor de herzieningen en 600 000 euro voor wijzigingen aan bestaande nutsvoorzieningen. Voor de bijdrage van Beliris geldt een bovengrens en de door de Stad gevraagde programmawijzigingen zullen ten laste van Beliris zijn. De rest, ongeveer 14 miljoen euro, is ten laste van de Stad en het Gewest.

De werkzaamheden zullen wellicht starten in de lente van 2016, op voorwaarde dat het Gewest de vergunningen heeft afgeleverd en een bijakte nr. 12 van Beliris ondertekend wordt. Beliris zal het afgesproken programma uitvoeren, maar beschikt niet over alle hefboomen waarover de lokale overheden beschikken inzake veiligheid, netheid, verkeer enzovoort.

Een kwaliteitsvolle inrichting van de openbare ruimte draagt in grote mate bij tot de commerciële aantrekkingskracht. De handelaars zullen verheugd zijn wanneer de werken achter de rug zijn. Die herinrichting zal er zeker voor zorgen dat de mensen zich meer zullen bekommeren om de netheid, maar dat volstaat niet; idem wat de veiligheid betreft. De Stad en het Gewest moeten inspelen op de culturele, economische, commerciële en toeristische uitdagingen.

4. Schumanwijk

De Schumanwijk staat volgens de minister centraal in de taken van Beliris. Het project *One Schuman*, dat er gekomen is na een architectuurwedstrijd, moest worden opgegeven om redenen die te maken hebben met de schrapping van het Kortenbergtunnelproject, met de haalbaarheid van het project boven de bestaande tunnels en het treinstation, en met eisen van de architect. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wou het initiatief in dit dossier weer in handen nemen.

De minister wil een project voor Schuman, waarbij de inrichting van de Schuman-rotonde als hefboom dient voor de Europese wijk en dat de volgende aspecten omvat:

— de kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte (een semi-voetgangerszone op de rotonde en een groene verbinding met het Jubelpark aanleggen);

Bruxelles Mobilité et la Ville de Bruxelles ont manifesté leur intention d'intégrer des projets supplémentaires dans le même périmètre.

Le coût total des travaux est estimé à 33 901 500 euros (y compris les révisions). Sur la base de cette estimation, Beliris prend en charge le réaménagement de l'espace public (études et travaux). Les interventions sont budgétisées à 20 400 000 euros dont 18 000 000 euros pour les travaux, 1 800 000 euros pour les révisions et 600 000 euros pour les déplacements des concessionnaires. L'intervention de Beliris est plafonnée et les modifications de programmes demandées par la Ville seront à sa charge. Le reste est à charge de la Ville et de la Région, soit près de 14 millions d'euros.

Les travaux devraient démarrer au printemps 2016, pour autant que les permis soient délivrés par la Région et qu'un avenant n° 12 de Beliris soit signé. Beliris exécutera le programme défini mais n'a pas tous les leviers dont disposent les autorités locales en matière de sécurité, de propreté, de circulation, etc.

Un aménagement de qualité participe largement à l'attractivité commerciale. Les commerçants n'auront qu'à se réjouir quand ils seront terminés. Un réaménagement fera certainement que les gens se sentiront plus soucieux de la propreté, mais cela ne suffira pas. Il en va de même pour la sécurité. La Ville et la Région doivent répondre aux enjeux culturels, économiques, commerciaux, et touristiques.

6. Quartier Schuman

Pour le ministre, le quartier Schuman est au cœur des missions de Beliris. Le projet de "One Schuman", résultante d'un concours d'architectes, a dû être abandonné pour des raisons tenant à l'abandon du projet de tunnel Cortenberg, à la faisabilité du projet au-dessus des tunnels existants et de la station, et des exigences de l'architecte. La Région de Bruxelles-Capitale a voulu reprendre l'initiative dans ce dossier.

Le ministre souhaite un projet sur Schuman dont l'objectif est le réaménagement du rond-point Schuman comme levier pour le quartier Européen, et comporte:

— l'amélioration qualitative de l'espace public (créer une place semi-piétonnière sur le rond-point Schuman et un lien vert avec le Parc du Cinquantenaire);

— de opwaardering van de Europese aanwezigheid (lichtplan, veiligheid van de instellingen).

Beliris legt de laatste hand aan de herinrichting van de zone. Men moet niet willen overdoen wat bijna gereed is. De nieuwe inrichtingen moeten worden geïntegreerd met de zones waarvoor recent investeringen hebben plaatsgevonden.

In verband met een eventuele rotonde wenst de minister de zichtbaarheid van de Europese instellingen in Brussel te verhogen. Wegens het ondergrondse treinstation en de tunnels kunnen geen werkzaamheden in de diepte worden uitgevoerd. Door de aanwezigheid van belangrijke gebouwen moet ook hoogbouw beperkt worden.

Voorts moeten de verschillende Europese overheden bij het project worden betrokken en dienen de veiligheidseisen in acht te worden genomen. Doordat het Kortenbergtunnelproject afgevoerd wordt, moet het Gewest ook een oplossing vinden voor het mobiliteitsprobleem en de verkeersknoop.

Het Gewest wil vooraf studies uitvoeren. Voorafgaand overleg met de federale en de Europese instanties zal echter noodzakelijk zijn om het project te doen slagen.

5. Andere projecten

— De opmerkingen van de leden tonen volgens de minister aan dat deze er heel uiteenlopende opvattingen op na houden wat de dringendheid van de werken aan het Jubelpark betreft. Voor de minister is het zaak rekening te houden met de internationale uitstraling van de wijk, met de aanvangsdatum van de werkzaamheden en met de mogelijkheid om te werken per zone van het park. Dit project werd door de federale overheid verdedigd.

— Over het Conservatorium van Brussel werd in 2014 een akkoord gesloten, dat echter geen budgettair gevolg kreeg. De minister heeft gezocht naar een oplossing met zijn partners. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft gevraagd om nauwer bij het project te worden betrokken, wat de minister begrijpelijk acht.

— Tramlijn 9 behoort tot de verantwoordelijkheid van de MIVB. Beliris treedt ter zake niet op. Het parkeergebouw valt onder de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

— De minister zal nagaan of het fonds Beliris financieel kan bijdragen aan de herstellingswerken van de Japanse Toren en het Chinese Paviljoen.

— la mise en valeur de la présence de l'Europe (plan lumière, sécurité des institutions)

Beliris finalise un chantier de réaménagement de la surface et il faudra éviter de vouloir recommencer ce qui se termine. Il faut intégrer les aménagements nouveaux avec les zones qui ont fait l'objet d'investissement récents.

Concernant un éventuel rond-point, le ministre souhaite améliorer la visibilité des institutions européennes à Bruxelles. Il n'est pas possible, vu la présence de la gare souterraine et des tunnels, d'avoir des ouvrages en profondeurs. De même, vu la présence de bâtiments emblématiques, les structures en hauteur doivent être limitées.

De même, il convient d'associer au projet les différentes autorités européennes, et de prendre en compte les nécessités de sécurité. Suite à l'abandon du projet de tunnel Cortenberg, la Région doit aussi résoudre le problème de mobilité et de congestion de la circulation.

La Région souhaite mener les études préalables. Une concertation préalable avec les autorités fédérales et européennes sera toutefois nécessaire pour voir le projet aboutir.

7. Autres projets

Les observations des membres démontrent pour le ministre des conceptions très différentes du degré d'urgence des travaux au Cinquantenaire. Il convient pour le ministre de tenir compte du rayonnement international du quartier, de l'ancienneté du début des travaux, et des possibilités de travailler par zone du parc. Ce projet a été défendu par l'autorité fédérale.

Le Conservatoire de Bruxelles a fait l'objet d'un accord en 2014. Cependant, cet accord n'a pas trouvé de traduction budgétaire. Le ministre a cherché à trouver une solution avec ses partenaires. La Région de Bruxelles-Capitale a demandé à être plus associé au projet, ce que le ministre estime compréhensible.

La ligne 9 de tram est une responsabilité de la STIB. Beliris n'y intervient pas. Le parking est une responsabilité de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le ministre examinera si le Fonds Beliris pourrait intervenir pour les travaux de réfection de la Tour Japonaise et du Pavillon Chinois.

8. Evaluatie van de projecten

De technische nota met de staat van voortgang van de 186 projecten die in bijakte nr. 11 zijn opgenomen, is klaar. De minister houdt die nota ter beschikking van de leden.

Toch is die technische nota geen doorslaggevend instrument zolang er geen akkoord is bereikt over bijakte nr. 12. De lijst van de projecten werd besproken. Wanneer een akkoord is bereikt, kan eventueel over de technische nota worden gesproken. Als een project geschrapt wordt, komt ruimte vrij voor andere, relevantere projecten.

IV. — STEMMING

De commissie brengt met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding een gunstig advies uit over sectie 33 – FOD Mobiliteit en Vervoer, *partim* Beliris, van het wetsontwerp houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016, alsmede over de daarop betrekking hebbende verantwoording en beleidsnota.

De rapporteur,

Benoît PIEDBOEUF

De voorzitter,

Muriel GERKENS

8. Évaluation des projets

La note technique déterminant le degré d'avancement des 186 projets repris dans l'avenant n° 11 a été réalisée. Le ministre la tient à disposition des membres.

Cette note technique n'est toutefois pas un outil déterminant, tant qu'aucun accord n'a été trouvé sur l'avenant n° 12. La liste des projets est discutée. Lorsqu'un accord aura été trouvé, la note technique pourrait être discutée. Si un projet est supprimé, une marge est trouvée pour d'autres projets plus pertinents.

IV. — VOTE

Par 10 voix contre 3 et une abstention, la commission émet un avis favorable sur la section 33 — SPF Mobilité et Transports, *partim* Beliris, du projet de loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2016, sur la justification et sur la note de politique générale y afférentes.

Le rapporteur,

Benoît PIEDBOEUF

La présidente,

Muriel GERKENS